

UPUTSTVO/UPUTE ZA POPUNJAVANJE/ISPUNJAVANJE IZVJEŠTAJA O KORIŠTENJU I ZAŠTITI VODA OD ZAGAĐIVANJA (upitnik VOD - 1)

Izveštaj popunjavanju/ispunjavanju svi poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata koji su prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010 razvrstani u sljedeća područja djelatnosti: Vađenje ruda i kamena (B), Prerađivačka industrija (C), Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, gasom/plinom, parom i klimatizacijom (D), Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (E) i Građevinarstvo (F), kao i druga preduzeća/poduzeća koja u svom sastavu imaju jedinice koje se bave gore navedenim djelatnostima, a koje zahvaćaju, koriste i ispuštaju vodu.

Izveštaj se popunjava/ispunjava prema raspoloživoj knjigovodstvenoj i tehničkoj dokumentaciji u izvještajnoj jedinici. Ukoliko za neki podatak ne postoji odgovarajuća dokumentacija, izvještajna jedinica treba da izradi stručnu procjenu na osnovu/temelju raspoloživih podataka. Izveštaj sastavlja stručno lice/osoba koje dobro poznaje tehnologiju proizvodnje.

Podatke o količinama korištene vode iskažite u **000 m³**. Ukoliko su podaci manji od 1.000 m³, npr. 300 m³ u izvještaj treba upisati 0,3 m³. **Izveštaj popunjavanju svi poslovni subjekti, bez obzira na godišnju količinu utrošene vode.**

Pitanje 5. NAZIV IZVORIŠTA/SLIVA/SLIJEVA

Upisuje se naziv izvorišta, odnosno njegova najuža lokacija, tj. naziv općine na čijoj se teritoriji nalazi posmatrano/promatrano izvorište, kao i ime jednog od naznačenih slivova/sljevova iz popisa slivova/sljevova. Kod zahvata podzemnih voda („izvorišta“) upisuje se naziv vodotoka na čijem se slivnom području nalazi izvorište. Ako izvorište nema svog imena, upisuje se „bezimeno“. Izvorišta mogu biti podzemne ili površinske vode.

Pitanje 6. NAZIV RIJEKE, JEZERA, AKUMULACIJE I/ILI MORA GDJE SE VODA ISPUŠTA

Upisuje se naziv vodotoka, kanala, umjetne/vještačke akumulacije, prirodnog jezera ili mora gdje se upotrijebljena voda ispušta, kao i naziv sliva/sljeva kojem pripada (vidi popis slivova/sljevova). Ukoliko se otpadne vode ispuštaju u kanalizaciju ili zemlju, treba navesti ime vodotoka, umjetne/vještačke akumulacije, prirodnog jezera ili mora na čijem se slivnom/sljevnom području ispuštaju otpadne vode.

Pitanje 7. VRSTA SISTEMA/SUSTAVA KRUŽENJA VODE U PROCESU PROIZVODNJE

Molimo zaokružiti odgovarajuću šifru za jednu od vrsta sistema/sustava kruženja vode u procesu proizvodnje:

- jednosmjerni ili osnovni sistem/sustav je onaj kod kojeg se voda upotrijebi samo jedanput i onda ispusti (šifra 1),
- recirkulacijski sistem/sustav je onaj kod kojeg voda kruži (šifra 2),
- kombinovani/kombinirani sistem/sustav je sastavljen iz jednosmjernog i recirkulacijskog sistema/sustava (šifra 3).

Tabela/Tablica 1. SNABDIJEVANJE/OPSKRBA SVJEŽOM VODOM IZ VLASTITOG VODOZAHVATA, 000 m³

Iskazuju se sve **zahvaćene** količine vode kojom se preduzeće/poduzeće tokom/tijekom izvještajne godine **samô snabdijelo**/opskrbito, bez obzira na to da li su te vode iskorištene za vlastite potrebe ili su isporučene/prodane drugim korisnicima. Količina zahvaćene vode se utvrđuje na osnovu/temelju mjerenja vodomjerom. Ukoliko preduzeće/poduzeće nema vodomjer, količina zahvaćene vode procjenjuje se prema normativima za određenu granu djelatnosti ili se uzima iz izvedbenog projekta objekta. U ovoj tabeli se ne prikazuju **drenažne rudničke vode** koje otiču površinski ili podzemno i pri tome obstrujavaju rudno tijelo.

Gubici vode (red 3) predstavljaju stvarne godišnje gubitke vode koji nastaju tokom/tijekom transporta (curenjem ili isparavanjem) između mjesta vlastitog vodozahvata i mjesta korišćenja vode. Gubitak vode je gubitak koji je nastao zbog slabih cjevovoda. U gubitke treba uključiti i količinu vode koja se gubi zbog mogućeg kvara ili štete na mreži.

Tabela/Tablica 1.1. SNABDIJEVANJE/OPSKRBA VODOM PREUZETOM OD DRUGIH, 000 m³

Snabdijevanje/opskrba vodom putem javnog vodovoda i drugih poslovnih subjekata **uključuje** ukupnu godišnju količinu vode kupljenu ili preuzetu od drugih preduzeća/poduzeća. **Isključuje se** voda preuzeta od lokalnih jedinica u sastavu preduzeća/poduzeća koje izvještava.

Tabela/Tablica 2. VODA ISPORUČENA DRUGIMA, 000 m³

Iskazuje se ukupna godišnja količina vode prodane/prodane ili na drugi način ustupljene vode drugim korisnicima izvan preduzeća/poduzeća koje izvještava.

Tabela/Tablica 3. KORIŠTENJE VODE, 000 m³

Iskazuje se količina vode koju je izvještajna jedinica zahvatila i koristila za obavljanje svoje djelatnosti u toku/tijeku izvještajne godine. To su količine vode koje su korištene u tehnološkom procesu proizvodnje (vezana voda), za hlađenje (isparena voda), proizvodnju električne energije, za sanitarne potrebe i ostale namjene.

Ne uključuje se ukupna količina vode koja kruži u sistemu/sustavu recirkulacije.

Kolona/Stupac 1, red 1, Tabele/Tablice 3 = Kolona/Stupac 1, red 1 Tabele/Tablice 1+ red 1 Tabele/ Tablice 1.1 - red 1 Tabele/Tablice 2.

Tabela/Tablica 3.1. UTROŠAK VODE, 000 m³

Utrošena voda je ona količina vode koja se utroši tokom/tijekom tehnološkog procesa. To je voda koja postaje dio proizvoda, kao npr. u proizvodnji konzervirane hrane, industriji alkoholnih pića, sokova itd. (vezana u proizvod), voda koja se gubi isparavanjem u lagunama i kulama za hlađenje (isparena voda), voda koja dopunjava gubitak u proizvodnji koja nije direktno vezana za proces proizvodnje (drugo). Količina vode vezane za proizvod treba da bude manja ili jednaka količini vode upisane u redu 3 Tabele/Tablice 3. Količina isparene vode treba da bude manja ili jednaka količini vode korištene za hlađenje upisane u redu 4 Tabele/Tablice 3.

Tabela/Tablica 4. ISPUŠTENE (OTPADNE) VODE, 000 m³

Potrebno je upisati količinu ispuštene upotrijebljene (otpadne) vode prema mjestu ispuštanja: u zemlju (podzemni objekti za sakupljanje otpadne vode, sopstvena polja za deponiranje, prirodne jame); u javnu kanalizaciju; u vodotoke, akumulacije, jezera i more (površinske vode).

Otpadnim vodama smatraju se sve ispuštene vode koje u fizičkom, hemijskom/kemijskom ili biološkom smislu prelaze granične vrijednosti pokazatelja za čistu vodu. Tretiranim vodama (red 4) se smatraju otpadne vode koje su prošle proces primarnog, sekundarnog i/ili tercijarnog pročišćavanja u cilju zadovoljenja ekoloških standarda prije ispuštanja, odnosno zadovoljenja određenih normi kvaliteta/kvalitete za vodu koja je namijenjena ponovnoj upotrebi/uporabi. Ukupno tretirane vode predstavljaju zbir/zbroj količina prikazanih u redovima 5, 6 i 7. U slučaju višestepenog/višestupanjskog tretiranja, u svrhu računanja ukupne količine tretirane vode vrijednost treba pridružiti „najboljem“ postupku kojem je voda bila podvrgnuta.

- **Primarni tretman** (mehaničko-hemijski/kemijski) označava prvi stepen/stupanj pročišćavanja otpadnih voda fizičkim i/ili hemijskim/kemijskim postupcima kojima se vrši taloženje suspendovanih/suspendiranih materija i druge procese kojima se biološka potrošnja kiseonika/kisika (BPK) smanjuje za najmanje 20% prije ispuštanja, a ukupne suspendovane/ suspendirane materije dolazećih otpadnih voda redukovane/reducirane su za najmanje 50%.
- **Sekundarni tretman** (mehaničko-biološki) označava tretiranje otpadnih voda biološkim postupkom sa sekundarnim taloženjem i druge procese kojima se BPK smanjuje za najmanje 70% i hemijska/kemijska potrošnja kiseonika/kisika (HPK) za najmanje 75%.
- **Tercijarni tretman** (mehaničko-hemijski/kemijski-biološki) označava dodatno tretiranje azota/dušika i/ili fosfora nakon sekundarnog pročišćavanja otpadnih voda, kao i uklanjanje drugih polutanata koji utiču na kvalitet/kvalitetu vode kao što su mikrobiološko zagađenje, boja itd.

Kolona/Stupac 1, red 1 Tabele/Tablice 4= Kolona/Stupac 1, red 1 Tabele/Tablice 3 - red 1 Tabele/Tablice 3.1.

Tabela/Tablica 5. POSTROJENJA ZA TRETMAN OTPADNIH VODA

Postrojenja za tretman otpadnih voda služe za snižavanje zagađenja do zakonski dozvoljenog nivoa za ispuštanje u vodotok ili u drugi recipijent. Upisuje se broj postrojenja po vrstama tretmana otpadnih voda i podatak o ukupnom kapacitetu postrojenja na kraju godine, izraženom u m³. Kapacitet postrojenja predstavlja ukupnu količinu otpadnih voda u m³ koju postrojenje može propustiti prilikom tretmana za jedan sat. **Ostvareni godišnji broj sati rada** predstavlja podatak o broju sati koliko je postrojenje radilo tokom / tijekom izvještajne godine.

Tabela /Tablica 6. UPOTREBA/UPORABA MULJA IZ POSTROJENJA ZA TRETMAN OTPADNIH VODA, tona

Iskazuje se težina **vlažnog mulja i suhe materije mulja u tonama** koji je upotrijebljen u toku/tijeku izvještajne godine, po načinu na koji je upotrijebljen. Ako je popunjena kolona "Drugo" molimo da u prostoru za NAPOMENU (na poleđini obrasca) navedite način na koji je ta količina mulja upotrijebljena.